

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT

București, Calea 13 Septembrie, Nr. 1-3

Grupul Parlamentar al Partidului Național Liberal

Adresată: Ministrului Educației, Ligia DECA**Ministerul Educației****De către: Domnul Senator Adrian HATOS****Circumscripția electorală: Nr. 5, Bihor****Grup parlamentar: PNL Senat****Ședința Senatului din data de:****Obiectul întrebării: *Evaluarea copiilor cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale******Stimată doamnă Ministră,***

În România, identificarea unor posibile cerințe educaționale speciale constă într-un proces de evaluare complex și multidimensional. Evaluarea copiilor este realizată de către Serviciul de Evaluare și Orientare Școlară și Profesională (SEOSP), o structură a Centrului Județean de Resurse și Asistență Educațională (CJRAE) și are scopul de a stabili dacă elevul/tânărul prezintă sau nu cerințe educaționale speciale¹.

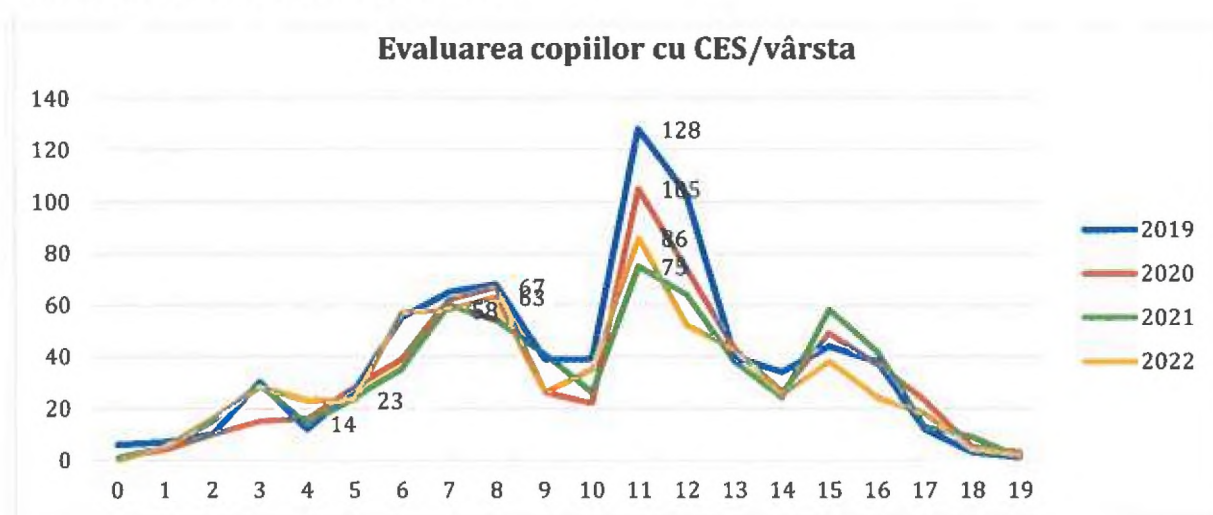
Părinții pot fi cei care inițiază acest proces complex de evaluare (caz în care copiii pot beneficia de avantajul unei evaluări timpurii), dar în cazul în care aceștia nu conștientizează suficient problemele cu care se confruntă copilul, procesul va fi inițiat de către instituția de învățământ la care acesta este înscris. De obicei, dificultățile sunt observate după debutul școlar de către cadrele didactice, ceea ce întârzie intervențiile de sprijin timpurii, mai ales în cazul în care prima reacție a părinților este negarea și refuzul unei evaluări.

Vârsta este unul dintre predictorii încadrării în categoria cerințelor educaționale speciale. Cel mai adesea, eticheta de cerințe educaționale speciale este aplicată copiilor abia din învățământul primar. Un studiu realizat cu date provenite din Pupil Level Annual School Census a concluzionat că identificarea elevilor cu CES are loc cel mai frecvent în clasa a IV-a (Lindsay et al., 2006). Pe de altă parte, UNICEF (2015) atrage atenția asupra faptului că copiii în cazul cărora a avut loc o identificare și evaluare timpurie (în perioada preșcolară) au șanse de reușită școlară și abilitare mai mari. De asemenea, în întâlnirile pe care le-am purtat cu profesorii de învățământ preșcolar mi s-a atras atenția adeseori asupra dificultăților care sunt întâmpinate în activitatea educativă din grădinițe din cauza neidentificării la timp a cazurilor de CES.

¹ Ordinului nr. 1985/1305/5805/2016 privind aprobarea metodologiei pentru evaluarea și intervenția integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap, a orientării școlare și profesionale a copiilor cu cerințe educaționale speciale, precum și în vederea abilitării și reabilitării copiilor cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale

Cu toate acestea, statisticile pe baza datelor pe care le avem la dispoziție pentru județul Bihor evidențiază o rată scăzută de evaluare a copiilor înainte de vârsta școlarizării. Am realizat această constatare pe baza datelor provenite de la CJRAE Bihor, din dosarele copiilor evaluați în perioada 2019-2022 (în total 2.678 de dosare). Graficul de mai jos (Grafic 1) prezintă numărul copiilor evaluați pentru CES pe ani, în funcție de vârsta la momentul evaluării. Observăm o tendință similară în toți anii: numărul crește semnificativ în jurul vârstei de 6 ani (vârsta la care în mod normal copilul este înscris în învățământul primar); această rată ridicată se păstrează până la vârsta de 8 ani (ceea ce ar putea fi explicat prin amânarea școlarizării în cazul unor copii), apoi apare o scădere; cea mai mare creștere este vizibilă la vârsta de 11-12 ani, atunci când are loc tranziția de la învățământul primar la cel gimnazial, dacă elevul urmează parcursul școlar obișnuit pentru țara noastră.

Grafic 1.
Vârsta la momentul evaluării pentru CES

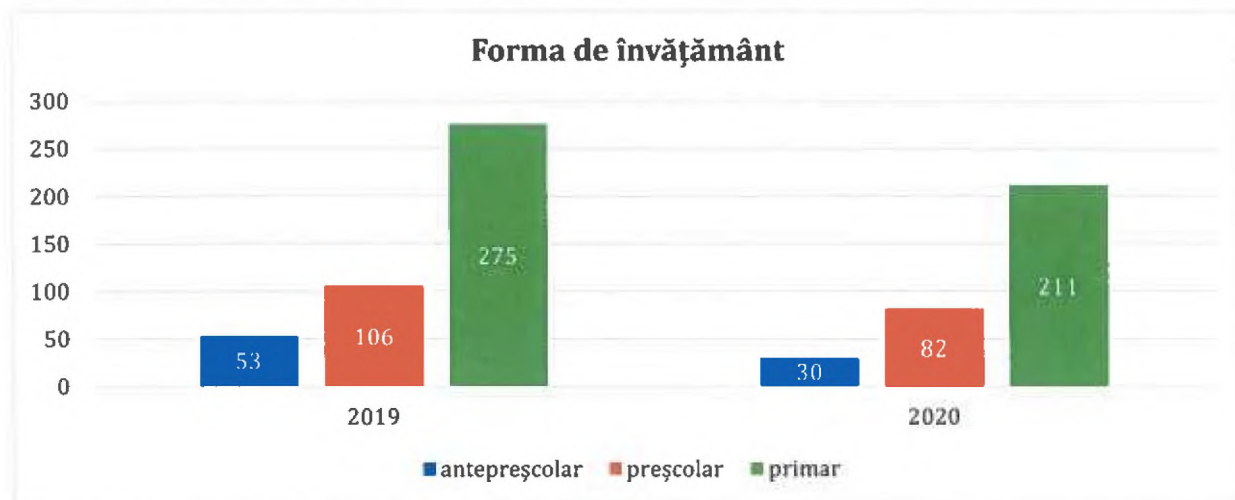

Sursa datelor: CJRAE Bihor

Este de remarcat faptul că avem un număr scăzut de cazuri de identificare și evaluare timpurie a copiilor cu cerințe educaționale speciale, căci aceasta are loc cu precădere la vârsta înscrierii în învățământul primar. Acest aspect este subliniat de graficul 2, care arată nivelul educațional la care erau înscriși copiii din analiză în momentul în care a avut loc evaluarea.

Grafic 2.

Ciclul de învățământ la momentul evaluării

Sursa datelor: CJRAE Bihor

În acest sens, doamnă ministă, vă rog să îmi comunicați:

- 1. Ce măsuri pot fi luate pentru îmbunătățirea identificării și evaluării timpurii a copiilor care prezintă dificultăți?**
- 2. Luați în considerare elaborarea unei metodologii care să faciliteze intervenția instituțiilor de învățământ și personalului de specialitate în cazul în care părinții refuză evaluarea copilului?**

Vă mulțumesc!

Solicite răspuns scris

Cu stimă,

Adrian HATOS

Senator PNL

Circumscripția electorală Nr. 5 - BIHOR